

Parlamentul României adoptă prezenta lege

Legea privind regimul juridic al imobilelor preluate în mod abuziv după 6 martie 1945 de la cultele religioase

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Imobilele preluate în mod abuziv cu titlu sau fără titlu, de stat, de organizațiile cooperatiste sau de orice alte persoane juridice după 6 martie 1945 de la cultele religioase, precum și de la organizațiile și congregațiile acestora se restituie în natură, în condițiile prezentei legi.

(2) În cazurile în care restituirea în natură nu este posibilă, neexistând imobilul, se vor stabili măsuri reparatorii prin echivalent. Măsurile reparatorii prin echivalent vor consta în compensare cu alte bunuri imobile, oferite în echivalent de proprietarul actual, sau în despăgubiri bănești cu acordul cultului îndreptățit.

(3) Măsurile reparatorii prin echivalent pot fi combinate.

Art. 2. - În sensul prezentei legi, prin imobile preluate în mod abuziv se înțeleg:

a) imobilele naționalizate prin Legea nr. 119/1948 pentru naționalizarea întreprinderilor industriale, bancare, de asigurări, miniere și de transporturi, precum și cele naționalizate fără titlu valabil;

b) imobile preluate prin următoarele acte normative: Decretul nr.176 din 1948, HCM nr. 810 din 29 iulie 1949, Decretul nr. 111 din 1951, Decretul nr. 218 din 1960, Decretul nr. 712 din 1966, Decretul nr. 302 din 1948, Decretul nr. 134 din 1949, Decretul nr.418 din 1953, Decretul nr. 260 din 1945, Decretul 250 din1948, Decretul nr. 308 din 1958, Legea nr. 10 din 1949;

c) imobilele preluate prin confiscarea averii, ca urmare a unei hotărâri judecătorești de condamnare pentru infracțiuni de natură politică, prevăzute de legislația penală, săvârșite ca manifestare a opoziției față de sistemul totalitar comunist;

d) imobilele donate statului sau altor persoane juridice în baza unor acte normative speciale adoptate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, precum și alte imobile donate statului, dacă s-a admis acțiunea în anulare sau în constatarea nulității donației printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă;

e) imobilele preluate de stat pentru neplata impozitelor din motive independente de voința proprietarului sau cele considerate abandonate, în baza unei dispoziții administrative sau a unei hotărâri judecătorești, în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989;

f) imobilele preluate de stat în baza unor legi sau a altor acte normative nepublicate, la data preluării, în Monitorul Oficial sau în Buletinul Oficial;

g) imobilele preluate de stat în baza Legii nr. 139/1940 asupra rechizițiilor și care nu au fost restituite ori pentru care proprietarii nu au primit compensații echitabile;

h) bunurile imobiliare ale formațiunilor și organizațiilor diferitelor ordine și congregații, a căror activitate a fost interzisă după 6 martie 1945;

i) bunurile imobile donate și testate cultelor religioase a căror acceptare nu a fost autorizată de organele administrative centrale sau locale, prin care au fost private de dreptul lor de acceptare a donațiunii și a succesiunii;

j) orice alte imobile preluate de stat cu titlu valabil;

k) orice alte imobile preluate fără titlu valabil sau fără respectarea dispozițiilor legale în vigoare la data preluării, precum și cele preluate fără temei legal prin dispozițiile organelor locale ale puterii sau ale administrației de stat.

Art. 3. - Cultele ale căror imobile au fost preluate fără titlu valabil își păstrează calitatea de proprietar, avută la data preluării, pe care o exercită după primirea deciziei de restituire, conform prevederilor prezentei legi.

Art. 4. - Prin imobile, în sensul prezentei legi, se înțeleg:

a.) construcțiile de orice fel, inclusiv cele prevăzute la art. 16 al Legii nr 10 din 8 februarie 2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989;

b.) bunurile mobile devenite imobile prin încorporare în construcții;

c.) terenurile cu sau fără construcții, indiferent de destinațiile avute la data preluării în mod abuziv, inclusiv terenurile cu destinație agricolă sau forestieră;

d.) terenurile fără construcții, afectate de lucrări de investiții de interes public aprobate, dacă nu a început construcția acestora.

CAPITOLUL II Restituirea în natură

Art. 5. - Imobilele preluate în mod abuziv, indiferent în posesia cui se află în prezent, se restituie în natură în starea în care se află la data cererii de restituire și libere de orice sarcini.

Art. 6. - În situația imobilelor preluate în mod abuziv și demolate parțial restituirea în natură se dispune pentru terenul rămas liber și pentru construcțiile rămase nedemolate, urmând să se respecte documentațiile de urbanism legal aprobate, iar pentru construcțiile demolate și terenurile ocupate măsurile reparatorii se stabilesc prin echivalent.

Art. 7. - Odată cu imobilele, dacă acestea, sau parte din ele au avut inițial destinația de bibliotecă, muzeu, sau arhivă, se restituie și bunurile mobile, care au fost preluate împreună cu imobilul respectiv.

Art. 8. - În cazul imobilelor restituite prin prezenta lege sunt aplicabile prevederile contractelor de închiriere cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, aprobată prin Legea nr. 241 din 16 mai 2001.

Art. 9. - (1) Dacă imobilul face obiectul unui contract de concesiune, locație de gestiune, asociere în participațiune sau al unei operațiuni de leasing, cultul îndreptățit poate opta pentru restituirea în natură sau pentru măsuri reparatorii în echivalent.

(2) În situația opțiunii pentru restituirea în natură cultul îndreptățit se va subroga

în drepturile statului sau ale persoanei juridice deținătoare în contractele prevăzute la alin. (1), dacă aceste contracte au fost încheiate potrivit legii.

Art. 10. - (1) Contractele de închiriere prevăzute la art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999, aprobată prin Legea nr. 241 din 16 mai 2001, se vor încheia pentru o perioadă de 5 ani de la data emiterii deciziei de restituire. În cazul în care chiriașului i se pune la dispoziție o altă locuință corespunzătoare, acesta este obligat să elibereze de îndată locuința ocupată, în condițiile legii.

(2) Prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, aprobată prin Legea nr. 241 din 16 mai 2001, se aplică în mod corespunzător.

Art. 11. - (1) În situația imobilelor ocupate de unități bugetare din învățământ, sănătate, așezăminte social-culturale sau de alte instituții publice, necesare în vederea continuării activităților de interes public, acestea pot să-și desfășoare în continuare activitatea în acel imobil, cel mult 5 ani, plătind chiria convenită.

(2) Contractele de închiriere pentru imobilele restituite în natură, ocupate de misiunile diplomatice, oficiile consulare, reprezentanțele organizațiilor internaționale interguvernamentale acreditate în România și de personalul străin al acestora, se prelungesc de drept pentru o perioadă de 5 ani, cu renegocierea celorlalte clauze ale contractului.

(3) Cu acordul părților contractele prevăzute în aliniatele (1) și (2) se pot prelungi.

Art. 12. - Imobilele ocupate de unități bugetare din învățământ, sănătate, așezăminte social-culturale sau de instituții publice care sunt folosite cu altă destinație decât cele prevăzute în art. 11 se restituie de îndată în natură.

CAPITOLUL III Proceduri de restituire

Art. 13. - (1) Imobilele care cad sub incidența prezentei legi vor fi restituite cultului îndreptățit, în natură, prin decizie emisă de către:

a.) prefect, în cazul în care statul este proprietar sau acționar ori asociat majoritar, respectiv dacă imobilul este deținut de o autoritate publică centrală, de o autoritate administrativă, societate sau instituție autonomă;

b.) președintele consiliului județean sau primar, după caz, dacă unitatea administrativ-teritorială respectivă este proprietar sau acționar ori asociat majoritar.

(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile și în cazul în care statul, sau o autoritate publică centrală sau locală, ori o organizație cooperatistă este acționar sau asociat minoritar al unității care deține imobilul, dacă valoarea acțiunilor sau părților sociale deținute este mai mare sau egală cu valoarea corespunzătoare al imobilului a cărui restituire în natură este cerută.

Art. 14. - (1) Cultul îndreptățit va notifica în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi organul competent să emită decizia prevăzută în art. 13, solicitând restituirea în natură a imobilului. În cazul în care sunt solicitate mai multe imobile, se va face câte o notificare pentru fiecare imobil.

(2) Notificarea va cuprinde denumirea și adresa persoanei notificate, elementele de identificare a cultului îndreptățit și elementele de identificare a bunului imobil solicitat.

(3) Notificarea înregistrată face dovada deplină în fața oricăror autorități, persoane fizice sau juridice, a respectării termenului prevăzut la alin. (1), chiar dacă a fost adresată altei autorități decât cea care este competentă să emită decizia de restituire.

Art. 15. - Actele doveditoare ale dreptului de proprietate vor fi depuse ca anexe la notificare odată cu aceasta sau, în cazuri justificate, în termen de cel mult 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Dreptul de proprietate se poate dovedi prin orice mijloc de probă.

Art. 16. - (1) În termen de 60 de zile de la înregistrarea notificării sau, după caz, de la data depunerii actelor doveditoare potrivit articolului precedent, autoritatea competentă este obligată să emită decizia de restituire în natură.

(2) Decizia se comunică cultului îndreptățit în termen de cel mult 10 zile de la data adoptării.

(3) Decizia de restituire în natură a imobilului face dovada proprietății cultului îndreptățit asupra acestuia, are forța probantă a unui înscris autentic și constituie titlu executoriu pentru intabularea dreptului de proprietate, respectiv pentru punere în posesie.

Art. 17. - (1) Dispozițiile art. 16 sunt aplicabile și în situația în care autoritatea notificată are competență de a emite decizia de restituire numai în parte pentru bunurile imobile solicitate. În această situație autoritatea respectivă va emite decizia numai pentru partea din imobil pentru care are această competență.

(2) Autoritatea notificată va comunica cultului îndreptățit toate datele privind persoanele fizice sau juridice deținătoare a celeilalte părți din imobilul solicitat. Totodată va anexa la comunicare și copii de pe actele de transfer al dreptului de proprietate sau, după caz, de administrare.

(3) Comunicarea prevăzută la alin. (2) și, după caz, actele anexate vor fi transmise cultului îndreptățit prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(4) Termenul de 6 luni prevăzut la art. 14 alin. (1) curge în acest caz de la data primirii comunicării prevăzute la alin. (2).

(5) Dispozițiile alin. (2), (3) și (4) se aplică în mod corespunzător și în cazul în care autoritatea notificată nu este competentă să emită decizia de restituire nici măcar pentru o parte a imobilului solicitat, dar comunică cultului îndreptățit datele de identificare a autorității competente.

Art. 18. - (1) În cazul în care cultul îndreptățit nu cunoaște deținătorul imobilului solicitat, notificarea se va trimite primăriei în a cărei rază se află imobilul, respectiv Primăriei Municipiului București.

(2) Termenul de 6 luni prevăzut la art. 14 alin. (1) curge, după caz, de la data intrării în vigoare a prezentei legi sau de la data primirii comunicării prevăzute la art. 17 alin. (2).

(3) În termen de 30 de zile primăria notificată este obligată să identifice proprietarul precum și autoritatea competentă să emită decizia de restituire și să comunice cultului îndreptățit elementele de identificare ale acestuia.

(4) În cazul în care autoritatea competentă nu a fost identificată, cultul îndreptățit poate chema în judecată statul, prin Ministerul Finanțelor Publice, în termen de 90 de zile de la data la care a expirat termenul prevăzut la alin. (2), dacă nu a primit comunicarea din partea primăriei, sau de la data comunicării, solicitând restituirea în natură sau, după caz, măsuri reparatorii prin echivalent în formele prevăzute de prezenta lege.

CAPITOLUL IV

Măsuri reparatorii prin echivalent

Art. 19. - În cazul în care cultul îndreptățit a solicitat restituirea imobilului în natură, dar acesta nu mai există, cultului îndreptățit i se va oferi în schimb un teren sau o clădire, după caz, de aceeași valoare.

Art. 20. - Măsurile reparatorii în echivalent bănesc se stabilesc numai în următoarele cazuri:

a) imobilul nu mai există la data intrării în vigoare a prezentei legi și nu este posibil ca fostul proprietar să primească în locul lui un alt imobil de aceeași mărime și valoare;

b) imobilul a fost înstrăinat chiriașului de bună credință cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, și nu este posibil ca fostul proprietar să primească în locul lui un alt imobil de aceeași mărime și valoare.

Art. 21. - Dacă prevederile art. 19 nu pot fi aplicate, cultul îndreptățit va transmite solicitarea de acordare a despăgubirilor bănești prefecturii județului respectiv a Municipiului București, după caz, unde se află imobilul, indicând totodată valoarea estimată a acestuia. Dacă valoarea imobilului s-a stabilit prin expertiză, se va anexa și o copie de pe expertiză.

Art. 22. - În termen de 30 de zile de la depunerea solicitării despăgubirii bănești prefecturile vor transmite aceasta, împreună cu materialele primite, Ministerului Finanțelor Publice.

Art. 23. - Pentru evaluarea despăgubirilor bănești care urmează să fie acordate cultelor îndreptățite în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se va constitui, printr-o decizie a primului-ministru o comisie formată din câte un reprezentant al Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței, Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Administrației Publice, respectiv ale cultelor îndreptățite.

Art. 24. - Secretariatul comisiei se asigură de către Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței.

Art. 25. - (1) Dacă în termen de 90 de zile de la data depunerii solicitării nu s-a convenit asupra valorii corespunzătoare și asupra modalităților de acordare a măsurilor reparatorii, se va încheia un proces-verbal de divergență între cultul îndreptățit pe de o parte, și Statul Român pe de altă parte.

(2) După încheierea procesului-verbal de divergență cultul îndreptățit se poate adresa secției civile a tribunalului în a cărui circumscripție teritorială s-a aflat imobilul.

(3) Cererea se va judeca cu celeritate. La primirea cererii se va fixa un prim termen cu citarea părților în camera de consiliu, la care se va dispune efectuarea unei expertize având ca obiect stabilirea valorii corespunzătoare a imobilului în vederea acordării măsurilor reparatorii prin echivalent și se va desemna un expert tehnic sau contabil, după caz. Valoarea corespunzătoare a imobilului va fi stabilită numai pe bază de

expertiză, care va ține seama și de sarcinile bunului, atât la preluare, cât și la restituire.

(4) Hotărârea tribunalului este supusă căilor legale de atac.

CAPITOLUL V

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 26. - Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă sau penală.

Art. 27. - Persoana răspunzătoare de ncomiterea deciziei de restituire, va fi sancționată cu o amendă de 100 000 000 lei de către Ministerul Administrației Publice.

Art. 28. - Distrugerile și degradările cauzate imobilelor care fac obiectul prezentei legi, după intrarea în vigoare a acesteia și până în momentul predării efective către cultul îndreptățit cad în sarcina deținătorului imobilului.

Art. 29. - Imobilele restituite prin acte normative anterioare prezentei legi rămân în proprietatea cultelor respective.

Art. 30. - Prevederile prezentei legi sunt aplicabile și în cazul acțiunilor în curs de judecată, cultul îndreptățit putând alege calea acestei legi, renunțând la judecarea cauzei sau solicitând suspendarea cauzei.

Art. 31. - Cultele îndreptățite, precum și cele vătămate într-un drept al lor, cărora până la data intrării în vigoare a prezentei legi li s-au respins, prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, acțiunile având ca obiect bunuri preluate în mod abuziv de stat, de organizații cooperatiste sau de orice alte persoane juridice, pot solicita, indiferent de natura soluțiilor pronunțate, măsuri reparatorii în natură sau prin echivalent, în condițiile prezentei legi.

Art. 32. - Cererile sau acțiunile în justiție, precum și transcrierea sau intabularea titlurilor de proprietate, legate de aplicarea prevederilor prezentei legi și de bunurile care fac obiectul acesteia, sunt scutite de taxe de timbru.

Art. 33. - La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă orice alte dispoziții contrare.